

הנכם מוזמנים להרצאתו של

רז חן-מוריס

החוג להיסטוריה

האוניברסיטה העברית, ירושלים

הטלסקופ של קפלר ושאלת הריבונות בראשית העת החדשה

1 January 2015

Senate Hall, 29th Floor, Eshkol

12:00 Gathering and light refreshments

12:00 Talk and discussion

1 בינואר 2015

אולם הסנאט, קומה 29, מגדל אשכול

12:00 התכנסות וכיבוד קל

12:30 הרצאה ודיון

תקציר

בחיבורו "סודות הקוסמוגרפיה" משנת 1596 קפלר מציע את השערותיו על דרך פיתגורס וקופרניקוס כנחמת אמת לנסיך המלנכולי. חמש עשרה שנים מאוחר יותר בחיבורו *Dioptrice* קפלר מציע את הטלסקופ כשרביטו של השליט הריבוני. ההרצאה תבחן את שתי המטפורות הללו בהקשרה של התרבות הפוליטית של ראשית המאה השבע-עשרה ואת הסתירות שעמדו בבסיס תפיסת הריבונות של התקופה כפי שהן באות לידי ביטוי אצל שייקספיר במחזהו "הסערה" ובפרסונה המלנכולית של הנסיך ההוגה בסודותיה הטמירים של הבריאה. המעבר שקפלר מבצע מעולמו של הצופה הסביל בתוככי ה-camera obscura אל הידע המופק באמצעות מניפולציה של קרני האור במעברן דרך עדשות הטלסקופ מאפשר לו לרמוז גם לביסוסה של תפיסת ריבונות חדשה בה המלך אינו הוגה בהרמוניות השמימיות אלא מכונן ומכוון את ההרמוניה הפוליטית עצמה. מכאן שאין המדע מגולם בגופו של הנסיך אלא רק מייצג את "שם המלך" ואת הממלכה כישות אימפרסונלית וביורוקרטית התומכת ומקדמת את המדע בתמורה.

מקור התמונה: <http://plato.stanford.edu/archives/sum2014/entries/kepler>

דף הבית: <http://hcc.haifa.ac.il/~medrens>

שאלות: zshalev@univ.haifa.ac.il